

ne pa protestanski Angličani, gospodar zemlje, na kateri živi. — Naravno je, da se o božiči ni izgodilo v nemški državi ničesar, kar bi bilo vredno, da se omeni v našem političnem ogledu; kjer je vse, vsaj iz večine, v redu, tam se ne izgodi čez noč kaj posebnega. — Tega smo se že navadili, da se govori o novem letu o bojnih pripravah v Rusiji, na srečo stare Evrope pa je bilo tako govorjenje doslej še vselej prazno. Zato sodimo, da bode tudi letos tako. — Bolgarsko sobranje ali dež. zbor je sklenil do božiča svoje delovanje in ima mala državica, kakor se kaže, tudi to leto več dohodkov, kakor pa stroškov. Veliko pa ni, kar preostane denarja v dež. kasah. — Mladi kralj mlade Srbije, Aleksander je stopil v svoje 15. leto in hvalijo ga, da je za svoja leta še precej resen ter se zaveda, da je kralj, to pa bojda tudi nasproti svoji materi, kraljici Nataliji. — Turski sultan razglašuje, da ni resnice na govorici, vsled katere bi se vzele nekatere pravice kristijanom, kar jih prebiva na turski zemlji. Vse je bojda v tej reči gola laž. Nam se zdi, da ne bode vse tako. — V Afriki so Nemci kupili dolgo vrsto krajev, ki leže ob bregih morja, v Sanzibaru in vsled tega je sedaj že velik kos tamošnje zemlje v nemških rokah. — Republiška vlada v Braziliji, v južni Ameriki, je izrekla, da vzame vsa posestva, kar jih je bilo lastnih grofici Eu, hčeri prejšnjega cesarja, za-se ter nima poslej ona, grofica Eu, nobenih pravic. To se pač lahko izreče, ali pa ima za to vlada kako pravico? Druge gotovo ne, kakor pravico sile. Ali kaj se meni za to republika, posebno pa še v Ameriki!

Za poduk in kratek čas.

Junaška deklica.

(Pripovedka od sv. Ane v Slov. Goricah.)

Bil je čevljar, imajoč tri zale hčeri v najlepši dobi življenja. Njih imena so bila: Marijica, Anica in Cirilka. Živeli niso ravno ubožno, vendar je očeta skrbelo, kakó bi vse tri s premoženjem dostojno preskrbel, da bi se jim po smrti njegovi ne godilo pretirno.

V oni deželi je živel glasovit ropar in z njim veliko število njemu enakih tovarišev, imajoč velik grad in mnogo posestev, ki so mu ga morali obdelovati tlačani, radi ali neradi, ker bi sicer v tej reči strogi roparski graščak ostro postopal zoper nje. Po noči navadno ni bil doma, plazil se je okolo po deželi, da bi kje oropal kak grad ali navadno ljudsko selišče.

Zopet je bil na svojem važnem potovanji, vendar takrat sam, iskal si je leka svojemu srcu, iskal si je, v kratkem rečeno, ženko. Nenadoma pride v hišo našega čevljarja, ki je

sedel pri svojem delu in kaj marljivo tolkel po podplatih; a hčeri so sedele okolu mize in si odnehavale od dela. Čevljar seveda roparja ni poznal. Tu ropar vrže svoje satanske oči po nedolžnih mladenkah, češ: jedna teh bo gotovo žrtva mnogih muk.

Ropar vpraša čevljarja, kakó se počuti? Djal je, da precej dobro, a to ga skrbi, kakó bo po smrti njegovi s hčerami, ker jih najbrž ne bo mogel s premoženjem dostojno preskrbeti.

„To“, reče mu ropar, „to se da pomagati, moj ljubi prijatelj; ravnokar iščem neveste, katero hočem osrečiti, ker sem imeniten graščak. Ne potrebujem bogate neveste, čemu? Da le dobodem mladenko, ki se mi dopade, akoravno je revna. No, mislim da se strinjate z menoj in mi date jedno vaših hčer v zakon“. Čevljar rad v to dovoli. Ropar si izbere najstarejšo, Marijico za ženo, ki je kar strepetala pri tem, opazivši na bodočem možu neko divjost.

Bila je poroka. Zaveza se je sklenila za večno.

Ko se po poroki peljata samá proti gradu, mož jo vpraša; kaj bi storila s kakim roparjem. ako bi znala, kje stanuje, in kaj bi storila z njim, ako bi prišel v hišo? Marijica nič hudega sluteč, kratko odgovori: „Gospodski bi ga ovadila ali če mogoče, sama bi ga umorila!“ Mož nič ne reče, samo mislil si je: takó torej, posvetil ti bodem, kakor sem že večim. Pripeljata se jako pozno v noč domú. Takoj pokaže ženi bogastvo svoje: zlato, srebro in z dragim pohištvom obložene hiše. Konečno jo spremi v najzadnejši oddelek gradu in odpre vrata jedne hiše, a kakó ostrmi Marijica, videč vse polno odsekanih glav, trupov, skratka celo hišo krvavo! Ropar napravi resen obraz in zažuga ženi svoji: „Jutri grem k svojemu sedu in pridem pozno domú a čez dan pride neki starec, kateri te bo hotel preslepiti, da bi šla z njim in meni postala nezvesta, a varuj se tega, ker vedi: jaz sem oni glasoviti ropar. Ako to véiniš, primem te, kadar te dobodem, za lase in na tem le „štora“ ti odsečem nezvesto glavo in jo v trajni spomin in v strah tvojih dveh sester, ki bote kmalo prišli za teboj, obesim tu gori na „klin“. (Dalje prih.)

Nova knjiga.

Preč. g. kanonik dr. Ivan Križanič, ki so svojim slovenskim rojakom po svojih mnogih spisih že dobro znani, so se zopet oglasili in nam podali nov plod svojega peresa. Spisali so nam 63 strani obsegajočo knjigo, katerej so na čelo postavili ime Tekel, z ozirom na sodbo božjo, o katerem beremo pri preroku Danijelu „Tekel — tehtan si bil in prelehek si bil spoznan“. Navzočna knjiga je torej v ozki zvezi z „Belo ženo“, katero so nam lansko leto pred oči postavili. Brez vsega pomisleka lahko re

čemo, da nam podaje knjiga zlate nauke v srebrni posodi. „Zlate nauke“, zakaj sv. Duh uči: „Pri vseh svojih delih se spominjaj konca svojega in na veke ne bodeš grešil!“ Sir. 7. 40. Zlati nauki so pa „v srebrni posodi“, ker je res, da je knjiga tudi prijetno pisana in se bralcu hitro prikupi. „Tekel“ velja 20 kr. in se dobiva v „tiskarni sv. Cirila“ v Mariboru.

Smešnica 1. „Nace“, reče pomočnik v neki delalnici učencu, „Nace, kaj pa ti je, da se držiš tako kislo? Pokaži pametno, veselo lice!“ „Prav“, odvrne mu učenec, „prav rad, toda to se lažje reče, kakor pa stori. Pokaži mi ga torej ti, pokaži, kako je kje pametno lice!“

Razne stvari.

(Vabilo.) Narodna čitalnica v Ptuiju ima dne 6. januarja 1891 ob 6. uri zvečer v „Narodnem domu“ redni občni zbor z nastopnim sporedom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev novega odbora. 6. Predlog za predrugačenje društvenih pravil. 7. Slučajni predlogi. K mnogobrojni vdeležbi vabi Odbor.

(Zahvala.) Občni zbor slov. čitalnice v Mariboru je izrekel svojemu dosedanjemu predsedniku, g. M. Berdajsu, trgovcu na Grajskem trgu, pristrčno zahvalo za njegovo neumorno delovanje na korist slov. čitalnici. Slabo zdravje ga je prisililo, da se nekaj časa umakne poslom, ki jih nalaga svojemu predsedniku slov. čitalnica, izlasti v zimskem času.

(Ormoška čitalnica) ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 11. januarja 1891 v svojih društvenih prostorih s sledečim vspešnim sporedom: 1. Pozdrav po predsedniku, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev novega odbora in treh preglednikov računa. Po zborovanju prosta zabava. K obilnej udeležbi vabi ujudno Odbor.

(Hranilnica.) Mestna hranilnica v Mariboru je lani nekaj denarja odločila v dobre namene. V zadnji seji je mestni zastop ta denar razdelil, toda kako? Gledališče dobi 464 fl. 79 kr., nemški šulverein 92 fl. 95 kr., mestni ubožci 371 fl. 84 kr. itd. Le krajcarja pa ne najdemo v celi vrsti obdarovanih za kakega slov. ubožca ali slov. društvo. Slov. kmetje, le nosite še nadalje svoje, ne več goldinarjev ali krajcarjev, ampak svoje stotake v to hranilnico! Komu da bodo prej ali slej na korist, to je po takem jasno in gotovo je, da nikoli slov. ljudstvu.

(Najstarejša oseba) v Cirkovski fari je umrla lani na god sv. Štefana. Bila je Ana Lenart, mati č. g. župnika Poličanskega, v 91. letu svoje dobe.

(Kmetovalstvo.) Društvo „kmetovalec“ v Gotovljah ima v nedeljo po sv. treh kraljih t. j. dne 11. januarja 1891., ob 3. uri popoldne, v gostilni M. Steiner svoj drugi občni zbor. Vspešni: 1. Govor o sadjereji. 2. Društveno poročilo. 3. Prosti nasveti. 4. Vpisovanje novih udov in vplačevanje društvenine. 5. Petje. K obilni vdeležbi najvjudneje vabi odbor.

(Preklie.) Da bi Martina Slaniča ne bilo doma pri sv. Barbari v slov. gor., kakor se je bralo v raznih listih in tudi v našem, to ni resnica. Tudi se on ni oglašil nikoli za službo pri c. kr. žendarjih v Bosni. Tako nam poroča župan L. Tomažič in nam se zdi zato, da tiči v tem brz kaka zamena oseb.

(Vvrstjenje.) Gosp. Luka Lavtar, profesor na c. kr. učiteljski v Mariboru, je povišan v VIII. red plačilne vrste.

(Učiteljstvo.) Službo nadučitelja na I. ljudski šoli za dečke v Mariboru je dobil g. Fr. Frisch iz Celovca. Nam se zdi čudno, da so šli v Celovec po nj, ali ga ni med domačini učitelja, ki bi zaslužil zasesti to mesto?

(Cesta.) Okrajna cesta, ki pelje od hrvaške meje skozi Podčetrtke, je imela tik za tem trgovom višo strmino, sedaj pa so preložili cesto nižje k Sotli in s tem se ogne cesta tiste strmine, ki je bila silna muka za ljudi in vprežno živino.

(Železnica.) Kakor je sedaj, stavi se železnica iz Celja skozi Šostanj v Velenje na stroške štajarske dežele, delo pa oskrbita gg. Lapp in Klemensiewicz. S tem, da stavi dežela le-to železnico, postane tudi to skorej gotovo, da dobimo še s časom železnico iz Velenja do Spodnjega Dravobrega na Koroškem.

(Koledar.) Marljivi urednik „Popotnika“, g. M. Nerat, nadučitelj v Mariboru, je izdal že 5. letnik koledarja za učiteljstvo. Koledar za leto 1891 je v imeniku jako pregleden in tako natančen, da zadovoljuje brz najstrožjim zahtevam. Stane lepo vezan 1 gld. 25 kr. s pošto vred ter se priporoča tudi č. duhovščini in raznim šolskim svetom po slov. deželah.

(Štajarski kapuni.) O praznikih je bilo veliko povpraševanja za štajarskimi kapuni. Plačevali so par po 3 do 5 gld. in še višje. Tudi kokošinjim jajcem je sedaj cena prav visoka.

(Ščuvanje.) Odbor društva „Südmark“ razglašuje po listih vest, da išče več graščakov na Sp. Štajarji nemških hlapcev, dekel, viničarjev in da se jim ponuja torej izvrstna služba, s časom pa še tudi prepusti kaka koč in zemljišča. Ni treba praviti, da je vse to le gola domišljija, vendar pa utegne tako ščuvanje imeti še slabih nasledkov in tam napraviti škodé, od kodar se sedaj tako neslano ščuje zoper slov. delavce in posle.